

Sygn. akt VIII C 1360/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartek Męcina

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko H. M.

o zapłatę

1. umarza postępowanie w zakresie kwoty 314,06 zł (trzysta czternaście złotych sześć groszy),
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. zasądza od powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. na rzecz pozwanego H. M. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 1360/18

UZASADNIENIE

W dniu 26 kwietnia 2018 roku powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, wytoczył przeciwko pozwanemu H. M. powództwo o zapłatę kwoty 12.925,78 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że pozwany zawarł z Bankiem (...) S.A., będącym następcą prawnym Banku (...) S.A. w dniu 20 grudnia 2011 r. i 27 kwietnia 2011 r. dwie umowy bankowe, na podstawie której pozwany otrzymał określoną kwotę pieniędzy. Pozwany nie dotrzymał warunków umowy w związku z czym pierwotny wierzyciel wypowiedział umowy kredytu, a cała wierzytelność stała się wymagalna. W dniu 6 grudnia 2017 r. Bank (...) S.A. zawarł z (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty umowę przelewu wierzytelności, w tym wierzytelności przysługującej wobec pozwanego. Następnie w dniu 13 grudnia 2017 r. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty zbył wierzytelność na rzecz powoda. Na dochodzone przez powoda roszczenie składa się 7.907,05 zł tytułem należności głównej i 5.018,73 zł tytułem odsetek umownych i odsetek za opóźnienie.

(pozew k. 3- 4)

W dniu 28 maja 2018 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

(nakaz zapłaty k. 34)

Powyższy nakaz pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, zaskarżył sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa i podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia. W uzasadnieniu pozwany nie kwestionował zawarcia umowy bankowej, otrzymania z tego tytułu środków pieniężnych oraz braku spłaty zobowiązania w całości z uwagi na trudną sytuację majątkową.

(sprzeciw k. 37- 39)

W piśmie procesowym z dnia 12 lipca 2018 r. strona powodowa cofnęła powództwo w zakresie kwoty 7.905,04 zł, na którą składała się należność z umowy pożyczki nr (...) z dnia 20 grudnia 2011 r. w kwocie 314,06 zł, na którą z kolei składała się należność główna w wysokości 187,38 zł i odsetki umowne w wysokości 126,68 zł, a także należność z umowy pożyczki nr (...) z dnia 27 kwietnia 2011 r. w kwocie 7.590,98 zł, na którą składała się należność główna w wysokości 3.961,37 zł i odsetki umowne w wysokości 3.629,61 zł. W uzasadnieniu pisma strona powodowa wskazała, że pozwanego i (...) Bank (...) S.A. łączyła umowy pożyczki nr (...) z dnia 27 kwietnia 2011 r. Na dochodzoną kwotę 5.020,74 zł po częściowym cofnięciu powództwa składała się należność główna w kwocie 3.758,30 zł, wynikająca z umowy pożyczki nr (...) z dnia 27 kwietnia 2011 r. oraz odsetki umowne za opóźnienie w kwocie 1.262,44 zł. Co do zarzutu przedawnienia pełnomocnik powoda wskazał, że roszczenie dochodzone pozwem ulega przedawnieniu z upływem 3 lat, a pierwsza rata z tytułu umowy pożyczki nr (...) stała się wymagalna w dniu 12 maja 2015 r.

(pismo procesowe k. 50- 52)

Do zamknięcia rozprawy stanowisko stron nie uległo zmianie. Na rozprawie w dniu 11 stycznia 2019 r. Sąd postanowił stwierdzić, że cofnięcie powództwa w zakresie kwoty 7.590,98 zł jest niedopuszczalne.

(protokół rozprawy k. 66- 67)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 kwietnia 2011 r. H. M. zawarł z Bankiem (...) S.A. w W. umowę pożyczki nr (...), na podstawie której bank udzielił pożyczki w kwocie 10.836 zł.

(umowa pożyczki k. 54- 59)

W dniu 6 grudnia 2017 r. Bank (...) S.A. zawarł z (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty umowę przelewu wierzytelności, w tym wierzytelności przysługującej wobec pozwanego.

(umowa przelewu wierzytelności k. 12- 14)

W dniu 13 grudnia 2017 r. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. zawarł z (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. warunkową umowę przelewu wierzytelności.

(warunkowa umowa przelewu wierzytelności k. 15- 17)

Pismem z dnia 22 stycznia 2018 r. skierowanym do pozwanego, (...) S.A., działający w imieniu powoda, zawiadomił o przeniesieniu wierzytelności wynikających z umów kredytu zawartych z Bankiem (...) S.A., pierwszej z dnia 27 kwietnia 2011 r. o nr (...) i drugiej z dnia 20 grudnia 2011 r. o nr (...).

(zawiadomienie o cesji wierzytelności k. 6- 7)

W wyciągu z ksiąg rachunkowych z dnia 16 kwietnia 2018 roku powód wskazał, iż zadłużenie pozwanego wynikające z zawartej umowy bankowej wynosi według stanu na dzień wystawienia wyciągu 12.925,78 zł., w tym 7.907,05 zł tytułem należności głównej i 5.018,73 zł tytułem odsetek

(wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 5)

H. M. jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę z wynagrodzeniem w wysokości około 1.600 zł, posiada zaległość z tytułu alimentów w kwocie około 30.000 zł.

(zeznania pozwanego k. 67)

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w sprawie dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony postępowania, a w małym fragmencie również na podstawie zeznań pozwanego.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie czynionych w niniejszej sprawie rozważań podnieść należy, że strona powodowa pismem z dnia 12 lipca 2018 r. cofnęła żądanie pozwu m. in. w zakresie kwoty 314,06 zł tytułem należności wynikającej z umowy pożyczki nr (...) z dnia 20 grudnia 2011 r., na którą składała się należność główna w wysokości 187,38 zł i odsetki umowne w wysokości 126,68 zł.

Uznając, że częściowe cofnięcie powództwa przez powoda nie jest sprzeczne z prawem ani zasadami współzycia społecznego, nie zmierza również do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.), na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. i art. 203 § 1 k.p.c., Sąd umorzył postępowanie w sprawie w zakresie kwoty 314,06 zł, co do której nastąpiło cofnięcie, orzekając jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Na skutek częściowego cofnięcia pozwu strona powodowa dochodziła od pozwanego zapłaty wyłącznie z umowy pożyczki nr (...) z dnia 27 kwietnia 2011 r. W ocenie Sądu (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. nie wykazał swojej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie z roszczeniem wynikającym z powyższej umowy. Powód w żaden sposób nie udowodnił, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do H. M. wynikająca z umowy zawartej z Bankiem (...) S.A. w W. w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem. Powód nie udowodnił, że skutecznie nabył wierzytelność względem pozwanego od (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.. Strona powodowa złożyła umowę pożyczki nr (...) z dnia 27 kwietnia 2011 r. zawartą z Bankiem (...) S.A. w W.. Strona powodowa złożyła co prawda zarówno zawartą w dniu 6 grudnia 2017 roku umowę przelewu wierzytelności pomiędzy Bankiem (...) S.A. w W., a (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W., jak również warunkową umowę przelewu wierzytelności z dnia 13 grudnia 2017 roku podpisaną pomiędzy (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W., a (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W.. Tym niemniej powód nie wykazał, aby przedmiotem drugiej umowy przelewu była wierzytelność przysługująca wobec pozwanego z umowy pożyczki nr (...) z dnia 27 kwietnia 2011 r. Strona powodowa załączyła do pozwu wyciągi z elektronicznego załącznika do umów przelewu wierzytelności z 6 grudnia 2017 roku i 13 grudnia 2017 roku, jednak dotyczące kwoty 349,04 zł wynikającej z umowy zawartej w dniu 25 listopada 2008 r., czyli zupełnie innego zobowiązania niż to, o którym mowa w uzasadnieniu pozwu, a także kwoty 314,06 zł wynikającej z umowy zawartej w dniu 20 grudnia 2011 r., co do której strona powodowa cofnęła powództwo. Należy przypomnieć, że powód dochodził od H. M. zapłaty zobowiązania wynikającego z zawartej umowy pożyczki nr (...) z dnia 27 kwietnia 2011 r. Na karcie 53 akt sprawy znajduje się wyciąg z elektronicznego załącznika do umów przelewu wierzytelności z 6 grudnia 2017 roku dotyczący

kwoty 12.911,08 zł z umowy zawartej w dniu 27 kwietnia 2011 r. Jednak brak jest dokumentu potwierdzającego, że wierzytelność wynikająca z powyższej umowy bankowej była przedmiotem umowy przelewu wierzytelności z 13 grudnia 2017 roku zawartej pomiędzy (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W., a (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W..

W konsekwencji uznać należy, że powód, od początku postępowania reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, w żaden sposób nie wykazał, że nabył wierzytelność względem pozwanego wynikającą z umowy pożyczki nr (...) z dnia 27 kwietnia 2011 r. Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że nabył ze skutkiem prawnym wierzytelność względem pozwanego wynikającą z przedmiotowej umowy pożyczki, i że pozwany powinien zapłacić mu należność w opisanej pozwem wysokości. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pозwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148). Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych.

Z powodu braku legitymacji czynnej w zakresie umowy pożyczki nr (...) z dnia 27 kwietnia 2011 r. Sąd ogłosił na rozprawie w dniu 11 stycznia 2019 r. postanowienie stwierdzające, że cofnięcie powództwa w zakresie kwoty 7.590,98 zł jest niedopuszczalne.

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz jako cesjonariusza kwoty dochodzonej pozwem.

Zasadności żądania pozwu nie dowodzi również załączone przez powoda zawiadomienie o cesji wierzytelności. Tego rodzaju dokument nie może stanowić i nie stanowi dowodu na istnienie zobowiązania pozwanej (tak co do zasady jak i co do wysokości). Jest to tzw. dokument prywatny, którego formalna moc dowodowa, jak stanowi art. 245 k.p.c., ogranicza się do domniemania, że osoba pod nim podpisana złożyła oświadczenie nim objęte. Tylko w takim zakresie dokument ten nie budzi wątpliwości Sądu. Materialna moc dowodowa tego dokumentu bez poparcia odpowiednimi dokumentami źródłowymi, jest nikła. Jednocześnie przypomnienia wymaga, że treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84). Poza tym w piśmie z dnia 22 stycznia 2018 r. skierowanym do pozwanego, (...) S.A., działający w imieniu powoda, zawiadomił o przeniesieniu wierzytelności wynikających z umów kredytu o nr (...) i o nr (...), czyli dwóch zupełnie innych umów bankowych od wskazanych w uzasadnieniu pozwu.

Wnosząc o zasądzenie kwoty dochodzonej pozwem powód przedstawił nadto wyciąg z ksiąg rachunkowych z dnia 16 kwietnia 2018 roku. Należy jednak zauważyć, że wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej w niniejszym procesie przeciwko konsumentowi. W wyroku z dnia 11 lipca 2011 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt P 1/10 (Dz.U. 2011, Nr 152, poz. 900), Trybunał Konstytucyjny orzekł bowiem, że art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004, Nr 146, poz. 1546 ze zm.) w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny oceniał część przepisu ustawy o funduszach inwestycyjnych, która nadaje księgom rachunkowym funduszu sekurytyzacyjnego oraz wyciągom z tych ksiąg moc prawną dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta. Znaczenie art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych polegało na zmianie reguł dowodowych w postępowaniu cywilnym. Konsument, pozwany przez fundusz sekurytyzacyjny, który kwestionował istnienie albo wysokość zobowiązania musiał wykazać, że nie jest dłużnikiem z tytułu zobowiązań nabytych przez fundusz sekurytyzacyjny i ujętych w jego księgach rachunkowych. Konsekwencją tego przywileju było pogorszenie sytuacji procesowej dłużnika, który musiał bronić się przed powództwem podmiotu wobec którego nie zaciągał zobowiązania. Gdyby wierzytelność nie została zbyta na rzecz funduszu, pierwotny wierzyciel występując z powództwem przeciwko dłużnikowi nie mógłby korzystać ze specjalnych uprawnień procesowych. W omawianym wyroku Trybunał stwierdził brak konstytucyjnie wartościowych argumentów uzasadniających utrzymywanie zakwestionowanego przywileju procesowego, wskazując, że uprzywilejowanie ksiąg rachunkowych funduszy sekurytyzacyjnych i wyciągów z tych ksiąg w postępowaniu cywilnym prowadzi do naruszenia zarówno zasady równości stron w procesie cywilnym, jak i zasady sprawiedliwości społecznej wyrażonej w art. 2 konstytucji, co jest rozwiązaniem sprzecznym z konstytucyjną zasadą polityki państwa wynikającą z art. 76 konstytucji - zasadą ochrony praw konsumentów. Przywilej funduszu sekurytyzacyjnego powodowa, bowiem umocnienie istniejącej z natury rzeczy przewagi wyspecjalizowanego podmiotu rynku kapitałowego wobec konsumenta.

Poza tym na uwzględnienie zasługuje podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia. Zgodnie z art. 117 § 2 kc po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Nie ulega wątpliwości, że zobowiązanie pozwanego wobec pierwotnego wierzyciela wynika z umowy bankowej. W myśl przepisu art. 118 kc jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. Wobec tego termin przedawnienia roszczeń wynikających z umowy bankowej wynosi 3 lata. W myśl art. 120 § 1 kc zdanie pierwsze bieg przedawnienia zaczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. W uzasadnieniu pozwu strona powodowa nie wskazała daty wymagalności roszczenia, jednak wyjaśniła, że na dochodzoną pozwem kwotę 12.925,78 zł składa się 7.907,05 zł tytułem należności głównej i 5.018,73 zł tytułem odsetek umownych i odsetek za opóźnienie. Wysokość skapitalizowanej kwoty odsetek może wskazywać, że wierzytelność stała się wymagalna na kilka lat przed wniesieniem pozwu. Powyższe przypuszczenie znajduje potwierdzenie w piśmie z dnia 22 stycznia 2018 r. skierowanym do pozwanego przez (...) S.A., w którym wskazano, że umowa zawarta w dniu 27 kwietnia 2011 r. z Bankiem (...) S.A. uległa rozwiązaniu w dniu 12 kwietnia 2013 r., a umowa zawarta w dniu 20 grudnia 2011 r. uległa rozwiązaniu w dniu 11 lutego 2013 r. Zatem bieg przedawnienia roszczenia wynikającego z umowy zawartej w dniu 27 kwietnia 2011 r. rozpoczął się od dnia 13 kwietnia 2013 r. Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, roszczenie powoda przedawniło się w całości w dniu 13 kwietnia 2016 r. Tymczasem powództwo w przedmiotowej sprawie zostało wniesione w dniu 26 kwietnia 2018 r. W związku z przedawnieniem należności głównej, nie ulega wątpliwości, że przedawnieniu uległo również roszczenie o odsetki od należności głównej.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd wydając w sprawie wyrok oddalił powództwo w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając powoda, jako stronę przegrywającą w całości, obowiązkiem zwrotu na rzecz pozwanego wszystkich kosztów procesu. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego (§ 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie) w wysokości 3.600 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.